



Landbrugsstyrelsen
J.nr. 19-2321-000060
Ref. IMAK
13. december 2019

Notat om høringssvar fra ekstern høring over udkast til vejledning om økologisk arealtilskud

Udkast til Vejledning om økologisk arealtilskud har været i ekstern høring med høringsfrist den 26. november 2019.

Der er modtaget høringssvar fra:

- Landbrug & Fødevarer

Høringssvar	Opfølgning
Landbrug og fødevarer	
1.1 Generelle bemærkning vedr. ansøgningsrunde	Der er ikke tale om kommentarer til selve vejledningsteksten.
<p>Indledningsvist vil vi gerne knytte et par kommentarer til det nye ansøgningssystem om tilsagn til økologisk arealtilskud, som blev indført i 2019. Årets ansøgningsrunde om tilsagn har – som skrevet i høringssvaret til bekendtgørelsen – desværre været dybt frustrerende for ansøgere.</p>	<p>Landbrugsstyrelsen skal beklage det hidtidige forløb af ansøgningsrunden om nye tilsagn om økologisk arealtilskud. Vi har på baggrund af ansøgningsrunden bl.a. udskudt ansøgningsfristen til 31. januar 2020 for de ansøgere, der ikke har kunnet indsende pga. fejl i systemet inden 10. december 2019. Der bliver behov for en yderligere udskydelse af fristen for en række sager, hvor ansøger fortsat ikke har mulighed for at indsende ansøgningsskemaet.</p>
<p>Helt overordnet er det afgørende, at der i 2020 rettes op på ansøgningsforløbet, så det er et gennemtestet ansøgningssystem, der åbner for tilsagnsansøgning i 2020, at det bliver enkelt at gå til, at det sikrer hurtige udbetalinger med lav risiko for at begå fejl i forhold til ansøgning om tilsagn og udbetaling. Vi ser frem til åbning af et gennemtestet system i 2020 og klar kommunikation til konsulenter involveret i ansøgningsprocessen op til åbning af både fællesskemaet i 2020 og nye tilsagnsskemaer i 2020.</p>	<p>I forhold til ansøgningsrunden i 2020 er ansøgningsrunden fastlagt til 10. august – 30. september. Herved får styrelsen bedre tid til at forberede ansøgningsgrundlaget, herunder med oplysninger fra producentskifteskemaet. Ansøgningsrunden ligger endvidere ikke samtidigt med konsulenternes sommerferie. I 2020 udløber der langt færre tilsagn end i 2019. Det betyder også, at der må forventes indsendt færre</p>

<p>Hvis der er sager, der ender med ikke kunne håndteres gennem styrelsens IT-systemer inden for de opstillede frister, så er det vigtigt, at der også gives klar besked til de ansøgere, om hvordan de skal forholde sig, så de ikke kommer i klemme i et utilstrækkeligt tilsagnssystem og de evt. konsekvenser, som det kan få for ansøgning om udbetaling i fællesskemaet.</p>	<p>ansøgninger om nyt tilsagn i 2020, hvilket reducerer presset på ansøgningssystemet.</p> <p>Styrelsen bruger forskellige informationskanaler, herunder har vi kontaktet ansøgers konsulent telefonisk, hvis styrelsen har været vurderet, at dette var en hurtigere vej.</p>
<p>Konkrete bemærkninger til vejledningens tekst.</p>	
<p>1.2 <u>Ang. omlægningstillæg:</u> I afsnit 5 beskrives begrænsningen siden 2019 for at opnå omlægningstillæg. Landbrug & Fødevarer mener fortsat helt generelt, at det er uhensigtsmæssigt, at eksisterende økologer og nye økologer ikke stilles lige dette punkt.</p> <p>Derudover henvises til høringssvaret til bekendtgørelsen, hvori der spørges til om der sker en opstramning af reglerne for omlægningstillæg i forhold til i dag.</p> <p>Der er brug for klarhed over hvor længe betingelsen om at en erhverver skal opfylde samme betingelser som overdrager gælder, og det er afgørende, at der kommer en advarsel i ansøgningssystemet, hvis der er begrænsninger på nogle sager i forhold til overdragelse og andet, så man kan forebygge</p>	<p>Ændringer i reglerne vedr. omlægningstillægget har baggrund i en målretning af omlægningstillægget til ny økologer med baggrund i. Med målretningen af omlægningstillægget ydes fortsat kompensation for de ekstra udgifter forbundet med omlægning af nye bedrifter til økologisk drift, mens eksisterende bedrifter i højere grad vurderes at kunne tilrettelægge produktionen, så udgifterne ved omlægningen af nye arealer mindskes, og derfor har mindre behov for kompensation ved omlægning af nye arealer. Betingelserne knyttet til muligheden for at opnå omlægningstillæg har til hensigt at sikre, at omlægningstillægget fremadrettet forbeholdes nye, økologiske bedrifter, samtidigt med at administration heraf bliver så enkel og effektiv som mulig.</p> <p>Hvis tilsagnsperioden begynder den 1. september 2019 eller senere, skal erhververs bedrift efter de gældende bestemmelser være omfattet af ansøgning om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion, der er modtaget i Landbrugsstyrelsen i det kalenderår, hvor tilsagnsperioden begynder, eller i det umiddelbart forudgående kalenderår. Med den foreslåede ændring vil en erhverver også kunne indtræde i tilsagn om omlægningstillæg, hvis den nævnte ansøgning om autorisation er modtaget i et senere kalenderår. Der er således tale om en lempelse.</p> <p>Tilsagn om tillæg er betinget af, at arealet er omfattet af tilsagn om basistilskud, der er 5-årigt. Betingelser for tilsagn om basistilskud er tillige betingelser for tilsagn om tillæg. Dette fremgår kapitel 13.1.4., at erhverver indtræder i tilsagnet med rettigheder og forpligtigelser. Landbrugsstyrelsen vil udbygge beskrivelsen af den</p>

<p>tilbagebetalingssager. Der er så mange detaljer at holde styr på, at det er vigtigt, at der kommer en "alarm", hvis man ved at gøre noget eller ved ikke at gøre noget, risikerer tilbagebetalingskrav.</p>	<p>nævnte problemstilling i vejledningen. Det er dog ansøgers ansvar at overholde betingelserne for tilsagnet.</p>
<p>1.3 <u>Tillæg for reduceret kvælstoftilførsel :</u></p> <p>Det fremgår af afsnit 6.2, at bedriftens samlede kvælstofkvote kan blive reduceret yderligere til under 60 kg udnyttet N/ ha harmoniareal pga. andre regler i gødningslovgivningen, fx hvis man har angivet udlæg af naturstriber eller lignende uden gødningsnorm. Det er en udfordring, at en i forvejen lille kvote skal reduceres yderligere.</p> <p>Natur-/ vildtstriber, der er berettigede til grundbetaling, bør være støtteberettigede til ØA.</p>	<p>Det fremgår af gødskningsreglerne, at arealer med vildt- og bivenlige tilsagn ikke har en kvælstofnorm. Særlige undtagelser for økologiske landbrug i denne sammenhæng vil medføre et højere kvælstofforbrug på økologiske landbrug.</p> <p>Hvis de udlagte natur- og vildtstriber overholder grundbetalingsbetingelser, er de også støtteberettigede til Økologisk Arealtilskud.</p>
<p>1.4 <u>Hvordan må du anvende tilsagnsarealer (kapitel 7)</u></p> <p>Landbrug & Fødevarer mener fortsat, at det bør være udgangspunktet, at det er muligt at modtage økologisk arealtilskud til alle arealer, der er berettiget til grundbetaling, herunder også GLM-landskabelementer.</p>	<p>Der er flere typer af arealer, der ikke er berettiget til tilsagn om Økologisk Arealtilskud, fx GLM-landskabelementer og § 3-arealer. Det skyldes, at der jf. EU-reglerne ikke er et fuldt kompensationsbehov på denne type arealer, hvor der fx ikke må bruges pesticider.</p>
<p>1.5 <u>Ikke-tilsagnsberettigede arealer (kapitel 8)</u></p> <p>Det fremgår af afsnit 8.2.2. at fejlregistrerede §3 arealer skal ændres på Danmarks Miljøportal den 1. november året før, der søges om nyt tilsagn. Landbrug & Fødevarer vil opfordre til, at muligheden fra 2018 for at opretholde en ansøgning om tilsagn, hvis kommunen retter §3-registreringen inden 1. november i ansøgningsåret, bør videreføres. Det er relevant, da man ikke nødvendigvis har kendskab til arealer og deres registrering forud for erhvervelse og ansøgning om tilsagn. Med den nuværende tekst er muligheden for at ændre registreringen reelt ikke til stede i 2020, da fristen allerede er overskredet, når ordningen åbner.</p> <p>Der savnes en beskrivelse af praksis omkring håndtering af BNBO-arealer/-udpegninger i forhold til økologisk arealtilskud i situationer, hvor der indgås frivillige aftaler med</p>	<p>Overgangsordningen fra 2018, hvor det var muligt at få et midlertidigt tilsagn til et § 3-areal, er ikke mulig at videreføre, hvis styrelsen som ønsket skal automatisere sagsbehandlingen af hhv. tilsagnsgivning og udbetaling.</p> <p>Dette er allerede delvist beskrevet i kapitel 8.2.1. Beskrivelsen er udbygget med en tekst om frivillige aftaler.</p>

<p>kommunen eller hvor lodsejer pålægges restriktioner på arealer.</p>	
<p>1.6 <u>Ansøgning om nyt tilsagn (kapitel 11)</u> Det første år med nyt ansøgningssystem har været dybt utilfredsstillende. Ikke mindst det forhold, at der et halvt år efter åbningen af ansøgningsrunde fortsat ikke er adgang til systemet for en række ansøgere. Det er afgørende, at ansøgningen om nye tilsagn i 2020 bliver markant forbedret.</p> <p>Det er fortsat helt afgørende, at konsulenter og landmænd kan opnå et hurtigt og fuldt overblik over alle marker på bedriften. Det er vigtigt, at der ud over listen med de registrerede tilsagn på bedriften bliver en mulighed for at tjekke om alle arealer på bedriften med tilsagn om økologisk arealtilskud, tilsagn om pleje af græs og naturarealer, gamle MVJ-tilsagn og tidligere økologioplægningstilsagn samt økologiske arealer på bedriften uden tilsagn er med. Det er også vigtigt at systemet indrettes på en måde, så det hjælper ansøgere med at udfylde skemaet korrekt og rettidigt.</p> <p>Datoer for åbning af tilsagnsskemaerne fremgår ikke af udkastet til vejledning (afsnit 11.2), men det fremgår af udkast til fællesskemabekendtgørelsen, at ansøgningsrunden for nye tilsagn i 2020 er fra 10. august til 30. september 2020.</p> <p>Landbrug & Fødevarer så allerhelst, at det var muligt at arbejde i tilsagnssystemet allerede fra 1. februar 2020 samtidigt med øvrige opgaver i Fællesskemaet.</p>	<p>Se pkt. 1.1</p> <p>Det er allerede muligt at se eksisterende tilsagn om Økologisk Arealtilskud og Pleje af græs- og naturarealer i Tilsagnsskemaet. Derudover kan de forskellige tilsagn ses som markkortlag i IMK, så de øvrige tilsagn er synlige ved indtegning af nyt ansøgt areal.</p> <p>Udkast til Fællesskemabekendtgørelse var ikke sendt i høring på tidspunktet for høring af Vejledning om Økologisk Arealtilskud. Vejledningen opdateres med datoer fra Fællesskemabekendtgørelsen.</p> <p>For at sikre en mere optimal ansøgning om nyt tilsagn er der behov for, at Tilsagnsskemaet opdateres med oplysninger vedr. ændringer af tilsagn, herunder producentskifte. Da disse oplysninger først kommer ind i IT-systemet ved ændringsfristen i maj, er det ikke umiddelbart muligt at åbne tilsagnsskemaet allerede i februar.</p>
<p>1.7 <u>Udbetaling af tilskud kapitel 12</u> Udbetaling af tilskuddet berøres under vejledningens afsnit 12.3. Landbrugsstyrelsens mål for udbetaling af tilskuddet bør fremgå af dette afsnit. Der kan både henvises til, at der er EU-krav om udbetaling af arealtilskud inden 1/7 i det følgende år. Derudover bør Landbrugsstyrelsens eget resultatmål for udbetaling af tilskuddet fremgå. L&F opfordrer til at 97% af tilskuddet er betalt inden 1. februar 2020.</p>	<p>Mål for udbetaling fremgår af hjemmesiden for Økologisk Arealtilskud. Derudover fremgår styrelsens resultatmål også af styrelsens hjemmeside. Styrelsen vil indsætte relevante mål i vejledningen.</p>

<p>Høringsbreve omtales under pkt. 12.2.4. Det er vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at det klart fremgår af høringsbreve, hvis støttemodtagerne skal foretage sig noget aktivt på baggrund af høringsbrevet. Det er også vigtigt, at der kommer et høringsbrev eller en anden form advarsel, hvis der er udsigt til afgørende ændringer (bortfald af tilsagn, betydelig sanktion eller andet). Allerhelst på et tidspunkt, så det er muligt for ansøgeren at rette op på de forhold, der giver anledning til reduktion, tilbagebetaling eller bortfald af tilskud.</p>	<p>Styrelsen arbejder løbende med høringsbreve, så det er klart for ansøger, hvilken handling der evt. ønskes, eller hvilken konsekvens, en given situation kan få.</p>
<p><u>1.8 Producentsskifte kapitel 13.</u> Det er fortsat dybt uhensigtsmæssigt, at der både er digitale og analoge arbejdsgange på samme tid i forbindelse med producentsskifte. Ikke mindst fordi det øger risikoen for fejl.</p> <p>Som vi skrev i høringssvar til bekendtgørelsen, så er der i det nye tilsagnssystem tilmed indbygget en høj risiko for at en lille fejl, der begås i forbindelse med håndtering af det digitale producentsskifte, kan have meget vidtrækkende økonomiske konsekvenser. Det er uhensigtsmæssigt og belastende for ansøgerne, at en lille fejl i et producentsskifte uden overdragelse af tilsagn (blåt) er uopretteligt. Det er afgørende, at IT-systemerne hjælper ansøgere og konsulenter med at få alt med frem for blot automatisk at straffe ansøgere for en fejl. Der er behov for en "fortrydelsesknop", så en fejl kan rettes indenfor et vist interval, og en funktion i systemet eller et høringsbrev, hvor parterne gøres opmærksom på konsekvenserne. Erhverver får heller ikke nogen alarm om, at der ligger et producentsskifte til godkendelse, og overdrager får ikke nogen advarsel om, at erhverver ikke har godkendt producentsskiftet som aftalt. Vi vil opfordre til at dette ændres.</p>	<p>Styrelsen er opmærksom på, at det er et stort ønske fra erhvervet, at det nye elektroniske producentsskifteskema til tilsagn udvides til også at omfatte oplysninger om økologisk status. Styrelsen har indtil nu ikke haft mulighed for at prioritere dette, da andre IT-projekter er prioriteret højere, hvilket fx gælder for færdiggørelse af ansøgningsrunden om nye tilsagn.</p> <p>Styrelsen har indført det digitale producentsskifteskema mhp. at automatisere sagsbehandlingen af tilsagn. Det primære formål er at sikre hurtigere sagsbehandling og hurtigere udbetaling af tilskud. Ændringerne fra det digitale producentsskifte kan normalt ses i Internet Markkort 1-2 dage efter indsendelse af producentsskifteskemaet. Den enkelte ansøger kan i udgangspunktet godt fortryde et producentsskifte. De skal så producentsskifte arealerne tilbage til udgangspunktet. Hvis der er tale om et hvidt producentsskifte (dvs. hvor tilsagnet overdrages sammen med arealet) forudsætter dette, at fejlen bliver rettet inden fristen for indsendelse af producentsskifteskemaet i et givet år. Hvis der er tale om et blått producentsskifteskema (dvs. hvor tilsagnet bortfalder i forbindelse med overdragelsen), forudsætter det, at overdragelsesdatoen ikke er passeret, da tilsagnet for de pågældende arealer bortfalder umiddelbart efter overdragelsestidspunktet. Mulighederne for at rette i fejlbehæftede producentsskifteskemaer er beskrevet på Landbrugsstyrelsens hjemmeside vedr. producentsskifte. En eventuel "fortrydelsesknop" ville indholde de samme</p>

<p>Håndtering af konkursboer og dødsboer ift. producentskifte m.v. bør beskrives nærmere, da "producentskiftevejledningen" er erstattet af et afsnit på lbst.dk.</p>	<p>begrænsninger i forhold til tidsfrister og dermed ikke ændre på mulighederne for fortrydelse. Landbrugsstyrelsen vil lade forslag om en fortrydelsesknop indgå i fremtidige overvejelser om forbedringer af systemet.</p> <p>Dette punkt tages til efterretning, og beskrivelse på hjemmeside eller brugerguide for producentskifte udbygges vedr. dette punkt.</p>
<p><u>1.9 Fælles regler for arealbaserede tilsagn under LDP (kapitel 15)</u></p> <p>Ansøgningssystemet er bygget op omkring af tilsagnshaverne skal huske at søge om udbetaling, overholde frister for erklæring om producentskifte m.m. Hvis en ansøger ved en beklagelig fejl glemmer at søge om udbetaling for en enkelt mark/at indsende erklæring om producentskifte og der udelukkende er tale om en formel fejl, så bør det være muligt at rette op herpå frem for at det vil lede til bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.</p> <p>Som skrevet i høringssvaret til bekendtgørelsen, så er erfaringen med det nye tilsagnssystem, at risikoen for fejl øges, og der er kedelige eksempler på at landmænd kommer i klemme i producentskifter, hvor der sker fejl – i forvirring over de nye skemaer – og i sager hvor en tilsagnsmark er glemt i et FS. Et smart system giver besked, når man træffer valg, der har økonomiske konsekvenser for ansøgerne.</p> <p>Det fremgik af udkast til bekendtgørelse, at tilsagn automatisk bortfalder, hvis en udbetalingsanmodning ikke er indsendt via Tast Selv senest 25 kalenderdage efter fristen for indsendelse af Fællesskemaet. Denne ændring foretages af hensyn til Landbrugsstyrelsen automatiseringsprojekt. Der omtales også nogle tilfælde, hvor Landbrugsstyrelsen foretager en konkret vurdering. Det er afgørende for Landbrug & Fødevarer, at ansøgere får en advarsel og får mulighed for at rette op på en fejl/glemt ansøgning om udbetaling før et tilsagn automatisk bortfalder. En sådan advarsel rettet mod brugerne af systemet bør også udsendes automatisk.</p>	<p>Advarsler til ansøger i forbindelse med udarbejdelse af diverse skemaerne skal balanceres mellem hensynet til den enkelte ansøger og hensynet til alle ansøgere, herunder at behandle flest mulige ansøgninger hurtigst muligt.</p> <p>Forslaget til ny bortfaldsbestemmelse er samtidig bygget sådan op, at der i tilfælde, hvor systemet ikke advarer ansøgeren, skal foretages en individuel og konkret vurdering, og heri ligger således implicit, at ansøgeren ellers vil have været blevet advaret om den manglende eller mangelfulde indberetning. Der er ikke opsat advarsler til ansøgere, der ikke indsender Fællesskema og derved ikke anmoder om udbetaling af tilsagn, eller som ikke indsender producentskifter, selvom der i Fællesskemaet er oplyst at markerne skal producentskiftes. Landbrugsstyrelsen vil lade forslag om dette indgå i fremtidige overvejelser om forbedringer af systemet.</p>

<p>I afsnittet om klager (afsnit 15.9) bør den forventede sagsbehandlingstid for behandling af klager både i Landbrugsstyrelsen og Miljø- og Fødevareklagenævnet fremgå.</p> <p>Det er også afgørende, at afgørelser om klager ledsages af en klar begrundelse.</p>	<p>Styrelsen oversender 80 % af klagesagerne til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 3 uger. Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstid fremgår af nævnets hjemmeside. Styrelsen vil indsætte ovenstående information i vejledningen.</p> <p>Styrelsen arbejder løbende på at forbedre afgørelser og øvrige breve.</p>
---	---